

**LÍNIES PRIORITÀRIES DEL DEPARTAMENT
DE CULTURA EN MATÈRIA D'ARXIUS I
GESTIÓ DOCUMENTAL**

Subdirecció General d'Arxius i Museus

Barcelona, juliol de 2015

SUMARI

ÀMBITS I LÍNIES PRIORITÀRIES	Pàgina
ÀMBIT 1. Estructura i organització del Sistema d'Arxius de Catalunya	1
Impuls acció de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental	
Activar el Registre d'Arxius de Catalunya	
Elaborar el Pla estratègic del Sistema d'Arxius de Catalunya	
Millorar la informació sobre els arxius de Catalunya	
Introduir canvis organitzatius a la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni	
ÀMBIT 2. Sistema de Gestió de la documentació, accés als documents i preservació digital	2
Participar en el desplegament i implantació de la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.	
Impulsar la implantació del sistema de gestió de documents electrònics de la Generalitat de Catalunya.	
Definir i desenvolupar model suport a administracions catalanes en matèria de gestió documental, documentació electrònica i preservació digital.	
ÀMBIT 3. Polítiques de protecció del patrimoni i gestió de la qualitat	5
Finalitzar la 1a Fase de desenvolupament del Cens d'Arxius de Catalunya i ampliar la informació referent al cens de fotografia	
Definir i comunicar una política d'adquisicions dels fons documentals	
Promoure les polítiques de qualitat i certificació en els arxius	
ÀMBIT 4. Polítiques de suport als arxius del Sistema d'Arxius de Catalunya	5
Mantenir Pla Infraestructures dels arxius que garanteixen un seguiment de les instal·lacions dels centres d'arxiu i adequació al registre d'arxius	
Support als arxius del SAC a partir del programa de Subvencions de concurrència pública	
Impulsar un pla de Formació en matèria d'arxius i gestió documental	

ÀMBIT 5 Serveis al usuari i difusió dels fons documentals**6**

Impulsar la descripció dels fons i documents a partir de la Norma de descripció Arxivística de Catalunya (NODAC)

Compartir el programari de difusió de fons i documents 'Arxius en Línia i de premsa històrica digitalitzada 'XAC Premsa' amb els arxius catalans

Elaborar un anàlisi dels requeriments funcionals del Portal Arxius Catalans

Impulsar els serveis didàctics dels arxius orientats al tots els nivells educatius i ciutadans en general. Compartir la plataforma d'Internet.

ÀMBIT 6 Projecció de l'arxivística catalana**6**

Promoure la participació en jornades i congressos en l'àmbit dels arxius i la gestió documental

Col·laborar amb les institucions, associacions i organitzacions que projecten l'arxivística catalana a nivell internacional

Donar suport a la cooperació internacional en matèria d'arxius i gestió documental.

ÀMBIT 1. Estructura i organització del Sistema d'Arxius de Catalunya.

1. Impuls de l'acció de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental.

- Coordinació de la seva acció amb Autoritat Catalana de Protecció de Dades i Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública incloent vocals representants d'aquests organismes a la Comissió Nacional i establint reunions tècniques periòdiques.
- Promoure, preferentment mitjançant els grups de treball que coordina la comissió, la inclusió del règim general d'accés a les taules d'avaluació documental vigents i l'elaboració de noves.

2. Activar el Registre d'Arxius de Catalunya en compliment del Decret 190/2009, de 9 de desembre, dels requisits dels arxius del Sistema d'Arxius de Catalunya, del procediment d'integració i del Registre d'Arxius de Catalunya.

- Fer públic al conjunt d'arxius del SAC la possibilitat de registrar-se a partir del mes de setembre amb els procediments, documentació i requisits.
- En relació a la formació professional, impulsar l'ordre conjunta dels departaments competents en matèria de cultura i de funció pública, per determinar els ensenyaments universitaris que garanteixen les competències suficients en arxivística i gestió documental esmentades per dur a terme les funcions corresponents, amb l'informe previ del departament competent en matèria d'universitats, i d'acord amb el que preveu la normativa sobre funció pública aplicable.

3. Elaborar el Pla estratègic del Sistema d'Arxius de Catalunya a partir de la diagnosi que s'ha elaborat. la recollida de dades dels àmbits municipals i universitari i les línies estratègiques que es presentaran en el Plenari del Consell Nacional d'Arxius.

4. Millorar la informació sobre els arxius de Catalunya, incloent dades sobre la gestió documental a Catalunya. Revisar els actuals indicadors de l'estadística bianual d'arxius per tal que incorporin dades sobre la gestió documental, l'administració electrònica, preservació digital, difusió dels continguts per Internet.

5. Introduir els canvis organitzatius a la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni de manera que permetin donar major visibilitat a la seva acció com a òrgan director del Sistema d'Arxius de Catalunya, reforçar la seva acció i assegurar la integració de recursos del govern al servei del desenvolupament del sistema.

ÀMBIT 2. Sistema de Gestió de la documentació, accés als documents i preservació digital.

6. Participar en el desplegament i implantació de la Llei 19/2014, del 29 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

- **Àmbit Administració de la Generalitat:** Participar activament en les sessions de la comissió interdepartamental de transparència i accés a la informació pública i de la seva comissió tècnica. Fent especial incidència en introduir continguts vinculats a les funcions pròpies dels arxius centrals com a responsables de gestió documental de cada ens i de les taules d'accés i avaluació documental, els documents, resolucions, orientacions, protocols etc... que elabori aquest organisme i garantir la vinculació entre unitats d'informació i arxius centrals de l'administració.
- **Àmbit Administració Local:** Formar part de la Comissió de seguiment que preveu el Conveni entre el Departament de Governació i Relacions Institucionals, el Consorci Administració Oberta de Catalunya, les Diputacions de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Federació de Municipis de Catalunya per col·laborar en matèria de transparència, accés a la informació pública i bon govern (Xarxa de Governants Transparents de Catalunya). El Departament de Cultura pot aportar suport en normativa tècnica vinculada a la gestió de documents, l'accés i el suport territorial mitjançant la Xarxa d'Arxius Comarcals.
- **Àmbit privat:** Oferir informació i suport als ens i organismes obligats a aplicar la llei de transparència mitjançant els arxius de la Generalitat (ANC, XAC), especialment a entitats, fundacions, associacions etc. als quals es puguin oferir nocions bàsiques de gestió documental, accés a la documentació, i, si escau, la possibilitat d'ingressar els fons històrics en els arxius.
- **Formació:** Aportar continguts relacionats amb arxius, gestió de documents i accés a la documentació ajustats a les característiques dels col·lectius als que vagin adreçats.
  - Professionals. Incloure continguts de gestió documental, accés i transparència als plans de formació de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.
  - Privats. Promoure activitats d'informació i formació en els arxius en relació a la gestió documental, drets d'accés, transparència adreçada, especialment, a col·lectius professionals i món empresarial (petita empresa)

7. Impulsar la implantació del sistema de gestió de documents electrònics de la Generalitat de Catalunya.

- Promoure la implementació del Protocol de gestió de documents electrònics i arxius en els departaments i ens de la Generalitat de Catalunya, mitjançant:
  - Coordinació corporativa que assegurï que es cobreixen els aspectes funcionals, organitzatius, tecnològics i pressupostaris essencials per dur a terme el projecte.

- Coordinació departamental, realitzar el seguiment per la creació i seguiment de l'activitat dels grups de treball interdisciplinaris de cada departament i ens.
- Manteniment i actualització de l'actual normativa tècnica (esquema de metadades, quadre de classificació, quadre de tipus documentals) i si escau pel bon desenvolupament de projecte, generar-ne de nova.
- Seguiment individualitzat de departaments i ens, de forma que es realitzi un informe anual de seguiment del sistema de gestió documental de cadascun.
- Dotar l'Administració de la Generalitat d'un arxiu electrònic únic que conservi i gestioni tota la documentació digital en fase de vigència que aquesta produeix. En concret usar el servei iArxiu del Consorci d'Administració Oberta de Catalunya.
- Promoure la revisió i actualització del Decret 76/1996 que regula el sistema general de gestió de la documentació administrativa de la Generalitat. El nou decret és el que hauria de concretar la política de gestió documental de la Generalitat incorporant les novetats tecnològiques, organitzatives i tècniques actuals.

8. Definir i desenvolupar un model de suport al conjunt de les administracions públiques catalanes en matèria de gestió documental, la documentació electrònica i la preservació digital. La finalitat és dotar als centres que integren el Sistema d'Arxius de Catalunya de serveis digitals i normes (tècniques i jurídiques) que facilitin la gestió de la documentació electrònica; pensant especialment en el reaprofitament d'experiències i serveis existents i també en la seva aplicació a tot tipus d'organització, especialment a petits ajuntaments i entitats.

- **Àmbit Administració Local:** Definir el model de suport l'Administració Local, especialment adreçat a:
  - Municipis de menys de 10.000 habitants per tal de dotar-la d'un arxiu electrònic únic que conservi i gestioni tota la documentació digital en fase de vigència que aquesta produeix. Emprar per a aquesta finalitat els recursos tecnològics del Consorci d'Administració Oberta de Catalunya i els recursos humans de la Xarxa d'Arxius Comarcals com a suport a aquests ajuntaments.
  - Municipis de més de 10.000 habitants que encara no disposen d'arxiver/a, responsable de l'arxiu municipal. Vetllar perquè compleixin la Llei 10/2001, d'Arxius i Documents, en el seus articles 21 i 22.
- **Àmbit normatiu.** Elaboració i manteniment d'estàndards tècnics adreçats a la implantació de la gestió de documents i la descripció d'arxius. Elaboració d'una norma de Govern (Decret / Ordre) que reguli com es creen i mantenen els estàndards tècnics d'arxius i gestió documental de Catalunya. Aquests estàndards tècnics, elaborats per grups de treball d'arxiviers de les diverses administracions i coordinats des de la direcció del SAC, poden ser referents d'adopció voluntària pels arxius o, si cada institució ho decideix, d'obligat compliment. Línies de treball prioritàries:

- Manteniment i revisió d'estàndards existents: NODAC, Vocabulari de Metadades.
- Adopció d'instruments existents de la Generalitat o altres organismes: Quadre de tipus documentals i Esquema de metadades.
- Creació de nous instruments: Model de quadre de classificació pels ajuntaments; norma d'autoritats, thesaurus.
- Adopció al català d'estàndards internacionals. Recuperar la col·laboració amb TERMCAT i impulsar la traducció al català dels estàndards ISO més rellevants, especialment els relatius a gestió documental i a certificació de repositoris.
- Col·laborar amb el Consorci Administració Oberta de Catalunya en la tasca d'identificació dels diferents serveis de certificació digital com certificació de repositoris, digitalització compulsada o autèntica, etc.
- **Àmbit de serveis digitals.** Disposar d'una cartera de serveis digitals, bàsicament gestors documentals, serveis de digitalització, repositoris, etc. que puguin ser usats o compartits. Actualment el prestador majoritari d'aquests serveis és el Consorci AOC i seria un objectiu potenciar l'ús d'aquests serveis. Proposar altres aplicacions específiques per a posar a disposició del conjunt dels arxius (per exemple l'aplicació per gestionar perfils de metadades de la Generalitat o l'aplicació per gestionar quadres de classificació de les universitats).
  - Crear, mantenir i compartir infraestructures per a la preservació digital. Essencialment repositoris digitals que haurien d'estar especialitzats en la conservació de documents de caràcter històric i orientats a difondre'ls i repositoris especialitzats en la conservació de documents administratius dels quals cal mantenir la seva integritat, autenticitat i disponibilitat mentre són vigents.
  - Definir i impulsar polítiques de preservació digital a nivell nacional. Les polítiques que fixin els diferents escenaris de preservació digital a llarg termini en relació a la digitalització del patrimoni documental i els documents electrònics derivats de l'administració electrònica, tant en un àmbit de centres o públic com privats.
  - Impulsar la normalització de les eines de descripció i difusió dels arxius a través de compartir el programari de descripció de fons i documents del Departament de Cultura (GANC / GIAC) amb el conjunt d'arxius del SAC i la seva versió a Internet 'Arxius en Línia', així com el gestor de premsa històrica local i comarcal, XAC_premsa.
- **Actors principals:** Procurar la implicació dels següents organismes: Departament de Governació i Administracions públiques. Consorci Administració Oberta de Catalunya. Diputacions. Consell Interuniversitari de Catalunya amb el lideratge del Departament de Cultura.

ÀMBIT 3. Polítiques de protecció del patrimoni i gestió de la qualitat.

9. Finalitzar la 1a Fase de desenvolupament del Cens d'Arxius de Catalunya i ampliar la informació referent al cens de fotografia i promoure accions d'ampliació i millora de les dades a partir de la Xarxa d'Arxius Comarcals i els arxius municipals.

10. Definir i comunicar una política d'adquisicions dels fons documentals pel conjunt d'arxius del SAC que estableixi criteris orientats a facilitar els ingressos als arxius, públics i privats, dels fons i col·leccions a partir dels principis establerts en la legislació vigent.

11. Promoure les polítiques de qualitat i certificació en els arxius com la implantació de la normativa ISO que promou les bones pràctiques com la ISO 9001 de qualitat en el servei, les normatives de certificació de sistemes de gestió documental, especialment ISO 30300 orientades en aquest cas a certificar no tecnologia sinó polítiques de les organitzacions.

ÀMBIT 4. Polítiques de suport als arxius del Sistema d'Arxius de Catalunya.

12. Mantenir un Pla Infraestructures dels arxius que garanteixen un seguiment de l'estat de les instal·lacions dels centres d'arxiu i la seva adequació als requisits del registre d'arxius i al servei que donen a les administracions i societat com a arxius. En el marc del departament de Cultura, el Pla hauria de contemplar la finalització de la construcció dels arxius comarcals de l'Alta Ribagorça i les Garrigues, l'acord amb l'estat Espanyol per la construcció del nou Arxiu Històric de Girona i l'Arxiu Històric de Barcelona, amb ampliació de l'Arxiu Històric de Tarragona.

13. Suport als arxius del SAC a partir del programa de Subvencions de concurrència pública en línies de descripció, restauració, gestió documental, preservació digital i aquelles que es considerin oportunes. Caldria revisar les actuals línies de subvencions, valorar l'impacte i proposar, si escau, modificacions. Es podria demanar, en aquest punt, informe del Consell Nacional d'Arxius.

14. Impulsar un pla de Formació en matèria d'arxius i gestió documental . Els plans de formació han d'actualitzar els seus continguts per adequar-los a les noves necessitats (transparència, administració electrònica, et..).

ÀMBIT 5 Serveis al usuaris i difusió dels fons documentals.

15. Impulsar la descripció dels fons i documents a partir de la Norma de descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) i connectar amb altres normes de descripció que garanteixin la interoperabilitat i comunicació amb plataformes de difusió internacionals com OAI.

16. Compartir el programari de difusió de fons i documents 'Arxius en Línia i de premsa històrica digitalitzada 'XAC Premsa' amb els arxius catalans de forma gratuïta.

17. Elaborar un anàlisi dels requeriments funcionals del Portal Arxius Catalans que agregi el conjunt de dades i documents dels arxius catalans donant accés als ciutadans als seus continguts a través d'una plataforma única a Internet.

18. Impulsar els serveis didàctics dels arxius orientats al conjunt dels nivell educatius (des de primària fins a adults) i ciutadans en general. Compartir la plataforma d'Internet per posar en comú les activitats i els materials didàctics elaborats pels arxius del SAC, permetent als docents i arxivers compartir continguts en un espai a Internet.

ÀMBIT 6 Projecció de l'arxivística catalana.

19. Promoure la participació en jornades i congressos en l'àmbit dels arxius i la gestió documental. Donar suport a grups de treball i professionals dels arxius catalans amb la finalitat que presentin les seves experiències en congressos científics i jornades de prestigi.

20. Col·laborar amb les institucions, associacions i organitzacions que projecten l'arxivística catalana a nivell internacional en projectes de recerca, col·laboracions internacionals amb el Consell Internacional d'Arxius, ISO, etc.

21. Donar suport a la cooperació internacional en matèria d'arxius i gestió documental. Mitjançant la col·laboració o acció directa de suport en el cas de suport a desastres greus contra el patrimoni documental, etc. En la línia de col·laboració amb institucions arxivístiques catalanes col·laborar amb l'Associació d'Arxivers i Gestors de Documents de Catalunya, l'Associació d'Arxivers sense Fronteres i l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió Documental de Catalunya.